

PROBLEMATIKA POIMENOVANJA DRŽAV IN ODVISNIH OZEMELJ

Drago Kladnik

Drago Perko

Uvod

Čeprav spada področje imen držav med manj zapletene onomastične probleme, saj se ta pogosto prekrivajo s poimenovanji političnih in nacionalnih enot in so zato toliko bolj ustaljena, je za jezikoslovce poseben izziv. V ospredju se pojavlja problematika uravnoteženja tradicionalnega in pogosto bolj znanega imena ter njegove nove, standardizirane različice, ki je nastala tudi pod vplivov političnih, družbenih ali kulturnih sprememb v posamezni državi (na primer *Moldavija* proti *Moldova*, *Vzhodni Timor* proti *Timor l'Este*).

Tako kot je bila druga polovica 19. stoletja v Evropi obdobje nastajanja nacionalnih držav, je druga polovica 20. stoletja z dekolonizacijo prinesla rojstvo mnogih držav Afrike in Azije, razpad socialističnega vzhodnega bloka in sprememba družbenopolitičnega sistema pa sta vplivala na oblikovanje držav na podlagi etičnih skupin nekdanjih Sovjetske zveze in Jugoslavije. Nastanek in poimenovanje teh držav, ki večinoma izhajajo iz drugih kulturnih in jezikovnih okolij, je v prvem koraku prinesel več težav na področju prečrkovanja oziroma prilagoditve njihovih izvirnih imen slovenščini, v naslednjem pa predstavlja zadrego uveljavljanje novih preimenovanj, s katerimi želijo te države pretrgati še zadnje povezave z nekdanjimi kolonialnimi gospodarji (Dobrovoljc 2013: 8).

V prispevku se poleg imen držav in odvisnih ozemelj najvišje ravni ukvarjamo tudi s problemi, ki jih njihova raba spodbudi v besedilnem kontekstu. Ob tem izpostavljamo problematiko rabe predloženih oblik, pri katerih se preprosto vprašanje izbire ustreznega predloga *v* ali *na* zaplete, če geografsko enoto pojmujeemo večdenotativno (*država Maldivi*, *država Malta*), torej tudi kot politično skupnost, pri kateri se navadno odločamo za rabo predloga *v* (*v državi Maldivi*, *v državi Malti*). Dotikamo se tudi problematike pisanja velike začetnice za vzdevke posameznih držav. Imena prebivalcev držav pa so tako zahtevna tematika, da si zaslužijo posebno strokovno obdelavo.

1 Kratek pregled tujih in domačih prizadevanj na področju imen držav

Ko je Slovenija leta 1992 postala članica Organizacije združenih narodov (dalje OZN), se je obvezala, da bo spoštovala vse odločitve, ki jih sprejemajo organi OZN, tudi tiste na področju

poimenovanj držav in drugih zemljepisnih imen. Pomen in občutljivost tematike potrjuje dejstvo, da v okviru skupine izvedencev OZN za standardizacijo zemljepisnih imen, ki se pogovorno imenuje UNGEGN (*United Nations Group of Experts on Geographical Names*), od l. 1992 deluje tudi Delovna skupina za imena držav (*Working Group on Country Names*).¹ Ustanovljena je bila za vzpostavitev in vodenje seznama uradnih oblik imen držav. OZN je tudi založnica biltena, ki z občasnimi izidi predstavi najnovejše spremembe. V zadnji različici iz leta 2012 so poleg uradnih imen držav v izvirnih jezikih navedene njihove uradne kratke in polne imenske različice v šestih svetovnih jezikih (angleščina, francoščina, španščina, ruščina, kitajščina in arabščina), pri čemer naj opozorimo na protokol, po katerem je vsaka država sama predlagateljica svojega uradnega kratkega in uradnega polnega imena v svojem uradnem jeziku oziroma svojih uradnih jezikih ter v angleškem in francoskem jeziku, vendar se morajo z njenimi predlogi strinjati ostale članice OZN. Žal se v praksi nekatera predlagana imena v angleškem in francoskem jeziku ne ujemajo povsem, kar otežuje standardizacijo imen držav v ciljnih jezikih, na primer slovenščini.

Na mednarodna priporočila o sistematični obravnavi imen držav so se pri nas prvi odzvali geografi z imenovanjem komisije v okviru Geografskega društva Slovenije, kasneje preimeno-vane v Komisijo za geografska imena in zatem v Podkomisijo za zemljepisna imena in geografsko terminologijo. Proti koncu leta 1987 je bil pripravljen Predlog tekstov za slovenska imena držav v novem jugoslovanskem standardu držav, na katerega je podkomisija podala vrsto pripomb in o vsem tem obvestila tudi geografsko srenjo (Lovrenčak 1987).

Ob analizi takrat še razmeroma skromnega števila obstoječih virov (*Atlas sveta Cankarjeve založbe* 1991, *Veliki družinski atlas sveta DZS* 1992, *Države sveta DZS* (Natek, Perko in Žalik Huzjan 1993), *Atlas sveta za šolo in dom Cankarjeve založbe* 1995, *Veliki atlas sveta DZS* 1996) so bila ugotovljena številna neujemanja imen držav. Začelo se je govoriti o spornih imenih držav, o čemer je v *Geografskem obzorniku* poročal Drago Perko (1996a), ki je v isti reviji poročal tudi o standardiziranih imenih držav (Perko 1996b). Na podlagi dogovornega seznama Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen iz leta 1995 je takratni Urad za standardizacijo in meroslovje pri Ministrstvu za znanost in tehnologijo sprejel standardizirani seznam imen držav in glavnih odvisnih ozemelj (Slovenski standard SIST ISO 3166-1:1996).

Imena držav in glavnih odvisnih ozemelj so med redkimi tujimi zemljepisnimi imeni v slovenskem jeziku, ki so standardizirana. V Sloveniji je za standardizacijo zemljepisnih imen pristojna Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije (dalje KSZI). Njena Podkomisija za imena držav, sestavljena predvsem iz jezikoslovcev in geografov, je v letih 2005 in 2006 konsenzualno pripravila izhodiščni predlog s poenotenimi imeni držav, ki ga je na nekaj sestankih uskladila s pravopisno komisijo oz. njenim predsednikom Jožetom Toporiščem. Nova standardizirana imena držav naj bi se uveljavila tudi v *Slovenskem pra-*

1 Spletna stran: <<http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/UNGEGN/wg1.html>>.

vopisu 2001 (dalje SP 2001) in novem standardu SIST ISO 3166.² O dosežkih podkomisije in njenih utemeljitvah v primeru spornih oziroma problematičnih imen sta pripravila zapis Kladnik in Perko (2007), izsledki pa so še bolj podrobno predstavljeni v monografiji *Slovenska imena držav* (Kladnik in Perko 2013).

Standardizacija ne pomeni, da je določeno ime za vse večne čase nespremenljivo. Včasih ga je treba predrugačiti zaradi spremenjenih političnih okoliščin in z njimi povezanih sprememb izvornih imen, včasih pa se imena spreminja tudi na pobudo uporabnikov v ciljnem jeziku, to je slovenščini, kar se dogaja zlasti zaradi želje po še večjem poenotenju oziroma sistematiziranju rabe tovrstnih imen.

2 Poimenovanje držav v *Slovenskem pravopisu 2001*

O problematičnih zemljepisnih imenih v SP 2001 je pisal Kladnik (2005). Iz nabora imen držav v slovarskem delu je razvidna želja po pravopisnem normiranju imen vseh neodvisnih oz. novonastalih držav (195), a je kljub temu izpadlo kar osem imen. Če je za *Vzhodni Timor* glede na leto osamosvojitve (2000) to še mogoče razumeti, pa ne more biti opravičila za manjkajoče *Antigvo in Barbudo* (neodvisnost leta 1981), *Gvajano* (1966), *Kiribati* (1979), *Mikronezijo* (1990, zapisana je le kot tihooceansko otočje), *Palav* (1994), *Severne Marijanske otoke* (1978) in *Tuvalu* (1978), zato pa ima status neodvisne države neupravičeno *Portoriko*, ki je že od leta 1952 prostovoljno pridružen k Združenim državam Amerike.

V pravopisu se zaradi nejasnega statusa imen pojavlja tudi več starejših imen – žal brez pojasnila, da gre za nekdanje kolonije ali pa za pozneje spremenjene zgodovinske oblike imen neodvisnih držav. Uporabnik iz t. i. podrejene sopomenke težko sklepa, ali je morda raba starega imena v posameznih okoliščinah še vedno primerna, saj na drugi strani vrsta nekdanjih kolonialnih imen sploh ni več navedena. Gre za imena kot:

- ▷ *Bečuanija* za *Bocvano*,
- ▷ *Britanski Honduras* za *Belize*,
- ▷ *Burma* za *Mjanmar*,
- ▷ *Cejlon* za *Šrilanko* (navedena je tudi *Šrilanki* podrejena sopomenka *Sri Lanka*, kar ni skladno s pravopisnimi pravili),
- ▷ *Dahomej* za *Togo*,
- ▷ *Formoza* za *Tajvan*,
- ▷ *Gornja Volta* za *Burkina Faso*,
- ▷ *Kampučija* za *Kambodžo* in
- ▷ *Siam* za *Tajsko*.

2 SIST ISO 3166 se deli na SIST ISO 3166-1, ki vsebuje kode za imena držav, SIST ISO 3166-2, ki vsebuje kode za imena podenot držav, in SIST ISO 3166-3, ki vsebuje kode za nekdanja imena držav.

Po nepotrebnem je v slovar vključena podrejena sopomenka *Monaco* za široko uveljavljeno podomačeno obliko imena kneževine *Monako*.

Z jezikoslovnega vidika je razumljivo, da je pri kar dvaindvajsetih državah zapisana tudi njihova starinska srednjepolna imenska različica s končnico *-sko* (npr. *Dansko*, *Turško*, *Kitajsko*). Te navedbe vsaj v dveh primerih povzročajo praktične težave. Gre za iztočnici *Estonsko* in *Holandsko*, ki se naslanjata na v praksi skoraj neznani ženskospolni obliki imen *Estonska* (namesto *Estonija*) in *Holandska* (namesto *Holandija*); obe sta zastopani tudi kot samostojni iztočnici. Zapis teh oblik občasno poraja njuno neustrezno rabo v javnih občilih.

3 Problemi ustreznega poimenovanja držav

Pri pripravi imenskega gradiva za standardizacijo in pri standardizaciji sami se soočamo s številnimi jezikovnimi, zemljepisnimi, političnimi in drugimi problemi.

Po pravilih SP 2001 imena držav načeloma slovenimo (podomačujemo). Ker pa so sestavni del nekaterih imen držav tudi osebna lastna imena in zemljepisna lastna imena, ki naj bi jih načeloma ohranjali, torej zapisali v ustaljeni, a izvorni pisni različici, smo lahko v zadregi. Še zlasti, ker drugo pravopisno pravilo pravi, da podomačujemo med drugim imena znanih vladarskih rodov in svetnikov.

Problem, na katerega želimo opozoriti, je torej nedoločljivo hierarhično razmerje med posameznimi pravopisnimi pravili, saj se ob tem postavi vprašanje, ali upoštevati zgolj prvo pravilo in brez izjeme sloveniti vsa imena držav. Problematična imena držav lahko razvrstimo v več skupin (Kladnik in Perko 2013: 23 in 24).

(1) Drugo zemljepisno ime v imenu države

Imena držav, poimenovanih po drugem zemljepisnem imenu, na primer *Gvineja Bissau*, katere ime določa glavno mesto *Bissau*, in *Sierra Leone*, ki ima ime po gorovju *Sierra Leone*. Če obe imeni slovenimo, dobimo imeni *Gvineja Bisau* in *Sjera Leone* (ali v primeru prevoda *Levje gorovje*), če pa mesto *Bissau* in gorovje *Sierra Leone* uvrstimo med manj znana zemljepisna imena in se ravnamo po pravopisnem pravilu, da ta imena pustimo v izvirniku, potem dobimo imeni *Gvineja Bissau* in *Sierra Leone*. Glede na to, da je država *Gvineja Bissau* del portugalskega govornega območja in da so mesto ustanovili Portugalci, je pravilno *Bissau*, in ne *Bissao*.

(2) Pisne različice imen držav

Imena držav, ki so vprašljiva glede na pravila slovenskega jezika oziroma vplive tujih jezikov. Zaradi vpliva hrvaščine se namesto *Hrvaška* pojavlja tudi ime *Hrvatska*. Bolj domači sta imeni *Zelenortski otoki* kot *Kapverdski otoki* in *Srednjeafriška republika* kot *Centralnoafriška republika*. V tej skupini so še imena držav *Bahrajn* (tudi *Bahrain*), *Bocvana* (*Botsvana*), *Vietnam* in *Šrilanka*. Pri zadnjih dveh je vprašljivo pisanje skupaj ali narazen, podobno kot pri Kostariki. Vprašljiva je prva črka pri *Šrilanki* (*Šrilanka* ali *Srilanka*), prav tako morebitno pisanje črke *j* med *i* in *e* ali kar *j* namesto *i* pri *Vietnamu* (*Vijetnam* oziroma *Vjetnam*).

(3) Priponsko obrazilo -ija proti -stan

Imena srednjeazijskih muslimanskih držav, republik nekdanje *Sovjetske zveze*, ki imajo lahko končnico *-ija* ali *-stan*, kar pomeni država, podobno kot sosednja *Pakistan* in *Afganistan*, za katera si je nemogoče predstavljati, da bi ju lahko imenovali tudi *Pakija* oziroma *Afganija*. Zato in glede na njihovo avtohtono turško govorno okolje je bolj smiselno uporabljati imena *Kazahstan*, *Tadžikistan*, *Uzbekistan*, *Kirgizistan* in *Turkmenistan* kot *Kazahija*, *Tadžikija*, *Uzbekija*, *Kirgizija* in *Turkmenija*. Glede na zdajšnjo priporočljivo rabo, navedeno v slovarskem delu pravopisa, se nekatera od teh imen končajo z *-ija* (*Kirgizija*, *Turkmenija*), druga pa s *-stan* (*Kazahstan*, *Tadžikistan* in *Uzbekistan*).

(4) Države, imenovane po osebah

Imena obsežne skupine držav, poimenovanih po osebnem lastnem imenu oziroma imenu svetnika. Ker je pri nas zelo zakoreninjeno ime žepne državnice *San Marino*, za katerega si le težka zamislimo, da bi ga poslovenili v *Sveti Marin* (Francozi ga na primer domačijo v *Saint-Marin*), se odpira tudi vprašanje podomačenja sorodnih imen držav in odvisnih ozemelj, poimenovanih po svetnikih. Smo pred dilemo, ali naj bi otok *Sveti Krištof* (kot del države *Sveti Krištof* in *Nevis*) raje ostal *Saint Kitts*, *Sveta Lucija* *Saint Lucia*, otok *Sveti Vincencij* (kot del države *Sveti Vincencij* in *Grenadine*) *Saint Vincent*, otok *Sveti Tomaž* (kot del države *Sveti Tomaž* in *Princ*) *São Tomé*, *Sveta Helena* *Saint Helena* in podobno. Ker ima *Saudova Arabija* ime po ustanovitelju dinastije Saud Ibn Saudu, je bolj smiselno obdržati svojilno pridevniško obliko imena, torej *Saudova Arabija* in ne *Saudska Arabija*, podobno kot pišemo *Marshallovi otoki* (poimenovani so po britanskem pomorščaku Johnu Charlesu Marshallu) in ne *Marshallski otoki* ter *Salomonovi otoki* (po legendarnem biblijskem kralju Salomonu) in ne *Salomonski otoki*. V to skupino lahko umestimo tudi imeni držav *Luksemburg* in *Lihtenštajn*, poimenovanih po pomembnih rodbinah. Smiselno je, da njuni imeni pišemo na isti način, torej obe podomačeno (*Luksemburg*, *Lihtenštajn*), in ne v izvirniku (*Luxemburg*, *Liechtenstein*). Upoštevajoč slovarski del zdaj veljavnega pravopisa naj bi prvo ime podomačevali, drugega pa ne.

(5) Otoške države

Imena držav, pri katerih je del imena občnoimenska sestavina *otoki*, ki jo nekateri raje zamenjujejo z *otočje*. Postavlja se vprašanje smiselnosti zamenjave najbolj splošnega pojma, torej *otoki*, z bolj določnim pojmom, kot je *otočje*. V geomorfološkem smislu *otočje*, poenostavljeno rečeno, sestavlja množica majhnih otokov, pogosto koralnega nastanka (na primer *Cookovo otočje* - ne v pomenu deloma neodvisne državne tvorbe, *Ekvatorsko otočje*, *Deviško otočje*), *otoke* pa nekaj dokaj enakovredno velikih otokov (na primer *Azorski otoki*, *Havajski otoki*, *Kurilski otoki*, *Zelenortski otoki* - ne v pomenu države), ki jih pogosto navajamo tudi v skrajšani, zgolj enobesedni lastnoimenski različici (na primer *Azori*, *Havaji*, *Kurili*). Meja, kdaj je neka otoška skupina »otočje«, kdaj pa »otoki«, je subjektivna, zato je v imenih držav in glavnih odvisnih ozemelj bolj smiselno uporabljati najbolj splošen izraz, torej »otoki«, in ne »otočje«. Značilni primeri so *Cookovi otoki* in ne *Cookovo otočje*, *Severni Marijanski otoki* in ne *Severno Marijansko otočje* ter *Zelenortski otoki* in ne *Zelenortsko otočje*.

4 Predlogi Podkomisije za imena držav pri KSZI

Člani podkomisije so si prizadevali poenotiti neuskklajeno rabo, pri čemer so izhajali iz poglobljene obravnave celotnega korpusa imen in nekaterih vnaprej opredeljenih načel, na primer poenotenja rabe občnoimenske sestavine *otoki* namesto *otočje* v jedru večbesednih imen, domačenja imen držav, poimenovanih po svetnikih in plemiških oziroma vladarskih rodbinah, kratkega poimenovanja držav, usklajenega z vsakdanjo rabo.³

Med drugim so pripravili (večbesedna) uradna polna imena držav, ki imajo dve temeljni skladenjski obliki: z levim izlastnoimenskim delom v pridevniški obliki (na primer *Italijanska republika*) in z desnim lastnoimenskim delom v samostalniški obliki (na primer *Republika Avstrija*). Pomagali so si s preglednico uradnih polnih imen držav v angleškem in francoskem jeziku, kakršno predpisuje mednarodni standard ISO 3166-1 in jo je dolžna spoštovati tudi Slovenija. Ugotovili so, da sta z jezikovnega stališča obe skladenjski obliki enakovredni, zato so razmišljali o možnosti, da bi v slovenskem jeziku⁴ uporabljali le skladenjsko obliko z lastnoimenskim delom v imenovalniku na desni strani (na primer *Republika Italija*). Vendar so se na koncu zedinili, da bi bil to prevelik odklik od izvorne skladenjske oblike. Problemi so se nakazovali tudi v posameznih primerih, pri katerih se skladenjski obliki imen v angleškem in francoskem jeziku razlikujeta (na primer *Russian Federation* in *Fédération de Russie*, *Republik of South Africa* in *République sud-africaine*). Predlagana imena iz seznama bi se morala vključiti tudi v slovarski del novega pravopisa, saj gre za standardizirana imena najvišje ravni.

4.1 Temeljne dileme in predlagane rešitve

Obravnavana imena in predloge poimenovanj lahko razčlenimo v več skupin.

NOVE DRŽAVE OZ. NOVA IMENA

Prvo skupino sestavljajo imena novih ozemeljskih enot v seznamu SIST ISO 3166-1:2006, ki prej še niso obstajale (neodvisni državi *Črna gora* in *Srbija* namesto prej enotne države Jugoslavije oziroma *Srbija* in *Črna gora*) ali pa so jim države predlagateljice dvignile raven pomena (finski *Alandski otoki* s široko avtonomijo prevladujoče švedskega prebivalstva, otoki *Guernsey*, *Jersey* in *Man*, ki so neposredna britanska kronska posest in niso del Združenega kraljestva, avstralski otok *Norfolk*). V primeru imena *Alandski otoki* so člani podkomisije zaradi našega ustaljenega izgovora predlagali tipografsko zamenjavo, s čimer naj se izvorna uvodna črka *Å*, ki se izgovarja kot ozki o, nadomesti z navadnim a-jem. Pri kratkih imenih *Otok Man* (*Isle of Man*) in *Otok Norfolk* (*Norfolk Island*) so predlagali izpustitev njenih občnoimenskih sestavin, torej sta imeni *Man* in *Norfolk*.

.....
3 Na primer *Češka* namesto *Češka republika*, *Rusija* namesto *Ruska federacija*, *Sirija* namesto *Sirska arabska republika*.

4 Ne glede na skladenjsko obliko v izvornem, angleškem in francoskem jeziku.

OTOKI IN OTOČJA

Glede nepoenotene rabe občnoimenskih sestavin *otoki* oziroma *otočje* pri poimenovanjih držav in upravnih enot so se člani podkomisije odločili za enotno rabo izraza otoki, medtem ko ostaja morfološko razlikovanje obeh izrazov rezervirano za njihovo naravnogeografsko označevanje. Sledeč že prej vpeljanemu, v SP 2001 in seznamu SIST ISO 3166-1 enotnemu poimenovanju *Salomonovi otoki*, so predlagali spremembo pravopisnih poimenovanj:

Cookovo otočje v *Cookovi otoki*,
Falklansko otočje (Malvini) v *Falklanski otoki (Malvini)*,
Fersko otočje v *Ferski otoki*,
Marshallovo otočje v *Marshallovi otoki*,
Zelenortsko otočje v *Zelenortski otoki*.

Pri slednjem je lahko ime *Kapverdski otoki* samo podrejena sopomenka. Zaradi prilagoditve imena izvirnemu poimenovanju so predlagali spremembo obstoječih standardiziranih imen *Deviški otoki (britanski)* in *Deviški otoki (ZDA)* v *Britanski Deviški otoki* in *Deviški otoki Združenih držav*.

Pri imenu *Kokosovi (Keeling) otoki* so predlagali razlikovanje med pogosteje rabljenim kratkim imenom *Kokosovi otoki* ter uradnim kratkim in uradnim polnim imenom *Kokosovi (Keelingovi) otoki*, pri čemer je bila svojilna pridevniška oblika vpeljana zaradi njihovega poimenovanja po britanskem kapitanu Williamu Keelingu, ki jih je odkril leta 1609 na poti z Jave proti Angliji⁵.

IMENA NA -STAN

Glede neujemanja SIST ISO 3166-1:2006 in SP 2001 pri imenu *Kirgizistan* oziroma *Kirgizija* so predlagali, da se sprejme ime *Kirgizistan*, s čimer bi ta država, naslednica razpadle Sovjetske zveze, ki kljub uradnemu jeziku iz turške jezikovne skupine v pravopisu edina na območju osrednje Azije ohranja izključno rusko »kolonialno« obliko imena⁶, po zgledih *Afganistan*, *Kazahstan*, *Pakistan*, *Tadžikistan*, *Turkmenistan* in *Uzbekistan*, dobila primerljivo končnico *-stan*. Ob tem so se zedinili, da sta imenski različici *Kirgizija* in *Turkmenija* lahko le podrejeni sopomenki.

ZAPIS, KI SLEDI IZGOVORU

Zaradi našega prevladujočega izgovora, ki ne sledi izvirni angleški oziroma francoski izreki, so člani podkomisije predlagali ustrezno podomačitev tudi za imeni *Južna Georgija* in *Južni Sandwichewi otoki* namesto *Južna Georgija* in *otoki Južni Sandwich*⁷ ter *Reunion* namesto *Réunion*.

Glede na že uveljavljene podomačitve črke *u* v črko *v* v imenih držav in odvisnih ozemelj *Angvila*, *Antigva*, *Gvatemala*, *Nikaragva* so predlagali tudi podomačitve imen *Gvam*, *Palav* in *Tokelav*, medtem ko so se zaradi ohranjanja izvirnega izgovora z naglasom na črki *u* odločili

5 Spletna stran <http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_country_name_etymologies>.

6 V primeru Turkmenije pravopis kot vodilno iztočnico navaja *Turkmenistan*.

7 Ker so slednji poimenovani po grofu Sandwichu, je zanje ustrežnejša svojilna pridevniška oblika. James Cook je ob odkritju leta 1778 po svojem sponzorju Sandwichu poimenoval tudi Havaje.

za nespremenjena izvorna zapisa *Nauru* in *Niue*, ki bi ju, sledeč pravkar navedenim rešitvam, lahko podomačili v *Navru* in *Nive*. Za dotlej uveljavljeno imensko obliko *Severni Marianski otoki* so predlagali izgovorno motivirano podomačitev *Severni Marijanski otoki*.

Izgovorna podomačitev je bila že prej izpeljana pri sicer usklajenih imenih držav *Bahrajn* in *Brunej*. Pri slednjem slovensko kratko ime odstopa od uradnega kratkega imena, ki sledi uradnim izvirnim, angleškim in francoskim kratkim oblikam imen, vendar se v vsakdanji rabi uporablja izključno v »okrnjeni« obliki. Takšnih kratkih oblik imen je še več: *Češka*, *Iran*, *Južna Koreja*, *Laos*, *Libija*, *Moldavija*, *Makedonija*, *Mikronezija*, *Palestina*, *Rusija*, *Severna Koreja*, *Sirija*, *Tajvan*, *Tanzanija* in *Vatikan*.

KRATKA URADNA IMENA IN POLITIČNA OBČUTLJIVOST

Imeni *Moldavija*⁸ in *Makedonija* sta vsako na svoj način tudi politično občutljivi. V vseh navedenih primerih je kratka oblika močno zakoreninjena in v vsakdanji rabi prevladujoča. Izključno zaradi sistematike (morda pa tudi političnega miru) bi bilo primerno, da se v slovarskem delu novega pravopisa kljub precejšnji spremenljivosti ob kratkih imenih pojavijo kot njihove enakovredne sopomenke oziroma uradna kratka imena: *Država Brunej*, *Češka republika*, *Islamska republika Iran*, *Republika Koreja*, *Laoška ljudska demokratična republika*, *Država Libija*, *Republika Moldavija*, *Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija*, *Združene države Mikronezije*, *Zasedeno palestinsko ozemlje*, *Ruska federacija*,⁹ *Demokratična ljudska republika Koreja*, *Sirska arabska republika*, *Kitajska provinca Tajvan*, *Združena republika Tanzanija* in *Sveti sedež*.¹⁰

IMENA, KI SE »PREKRIVAJO«

Tako v SP 2001 kot v standardu SIST ISO 3166-1:2006 je problematična uporaba enakega imena *Kongo* za dve državi, zato ju ob uporabi zgolj kratke oblike imena med seboj ni mogoče razlikovati. To je možno le ob uporabi dolgoimenske oblike za nekdanji *Zair*, ki se glasi *Demokratična republika Kongo*. Zaradi potrebe po razlikovanju kratkih imen so člani podkomisije po zgledu poimenovanj *Južna Koreja* in *Severna Koreja* glede na njuno medsebojno lego predlagali imenski obliki *Zahodni Kongo* in *Vzhodni Kongo*, ki pa ne sledita uradnima izvirnima imenoma obeh držav, kar velja tudi v primeru obeh Korej.

IZBOLJŠAVE IMENSKIH RAZLIČIC ZA RABO V SLOVENŠČINI

Glede na standard SIST ISO 3166:2006 so člani podkomisije predlagali jezikovno izboljšavo imen *Britansko ozemlje v Indijskem oceanu* (namesto *Britansko ozemlje Indijskega oceana*) in *Kajmanji otoki* (namesto *Kajmanski otoki*). Čeprav so se zavedali, da je npr. imenska oblika *Kajmanski otoki* za zdaj edina uveljavljena v slovenščini¹¹ in zato tudi ustaljena, so se odločili za spremembo, s katero bi popravili neustrezno pridevniško obliko. Otoki so namreč dobili

8 O tem imenu glej naslednji, podrobnejši članek v pričujoči monografiji.

9 Ta je že vpeljana.

10 Zanj bi moral biti kot sopomenka navedeno še ime *Vatikanska mestna država*.

11 Kljub kar dolgi tradiciji lastnoprivedniške imenske oblike *Kajmanski otoki* predvidevamo, da nam to ime le ni tako zelo tesno priraslo v zavest kot na primer ime *San Marino*.

ime po krokodilih kajmanih. S spremembo imena so poenotili ime s skupino podobno imensko motiviranih, na primer *Kačji otok* (ukr. *Ostriv Zmiyinny*, rom. *Insula șerpilor*), *Labodji otoki* (*Islas Santanilla* oz. *Islas del Cisne*), *Levji zaliv* (*Golfe du Lion*), *Medvedji otok* (*Bjørnøya*), *Medvedji otoki* (*ostrova Medvež'i*), *Prašičji zaliv* (*Bahía de Cochinos*). Nenazadnje je Matej Cigale v *Atlantu* (1869–1877) že pred stoletjem in pol enega od rtov poimenoval *Gosji Nos*. Načelo podkomisije je bilo: ob preureditvi obstoječe sistematike poimenovanj je treba pomanjkljivosti odpraviti.

Odločili pa so se tudi za ohranitev nepodomačene izjeme med svetniškimi imeni – *San Marino*, in sicer zaradi tradicionalne uveljavljenosti v našem okolju. Drugače je z imeni bistveno bolj oddaljenih držav in odvisnih ozemelj, kot so *Sveta Helena*, *Sveta Lucija*, *Sveta Peter in Mihael*, *Sveti Krištof in Nevis*, *Sveti Tomaž in Princ* ter *Sveti Vincencij in Grenadine*. Nekatera med njimi so pri nas že dobro znana in splošno uveljavljena (*Sveta Helena*, *Sveta Lucija*), spet druga so člani podkomisije uvedli povsem na novo (*Sveta Peter in Mihael* ter *Sveti Tomaž in Princ*). V celoti podomačeno ime države z otokoma *Sveti Tomaž in Princ* bi lahko odpravilo dose-danjo popolno zmedo pri zapisovanju njenega imena.¹² V imenu karibske države z otokom *Sveti Vincencij* so člani podkomisije sledili poimenovanju cerkve na Bloški Polici z istoimenskim patrociniem (*Letopis Cerkve ...* 1991: 101), ob tem pa predlagali tudi ustrezno, žensko-spolno obliko poimenovanja za otočje *Grenadine* (*Male Grenade* oziroma *Grenadice*). V ta sklop spada še na novo predlagano, temeljito podomačeno ime *Mavricij* za otoško državo v Indijskem oceanu. Otok je bil že leta 1598 poimenovan v čast bodočega princa Oranškega Mavricija Nassauskega (1567–1625), od leta 1584 guvernerja Združenih provinc Nizozemske.¹³ Kljub sicer enotnima zapisoma *Mauritius* v SP 2001 in standardu SIST ISO 3166-1 je tudi poimenovanje te države tako v strokovni kot laični javnosti primer popolne zmede. Pojavljajo se namreč različice *Mauricius*, *Mavritius*, *Mavricius ...*, ime *Mavricij* pa v naši atlasni literaturi ni popolna novost (Kladnik 2006: 143).

Na prejšnjo skupino se navezujeta imeni držav *Luksemburg* in *Lihtenštajn*, poimenovanih po pomembnih vladarskih rodbinah. Ime slednje je standardizirano v navedeni obliki, vendar se v SP 2001 navaja izključno izvirna oblika *Liechtenstein*. Ker SP v pravilih navaja, da se imena držav podomačujejo, je primerno, da se tudi vanj vpelje podomačena imenska oblika. Izvirnega imena člani podkomisije ne priporočajo niti kot podrejene sopomenke, kar velja tudi v primeru imena kneževine *Monako*, katere uradno ime *Monaco* je v SP brez utemeljitve navedeno kot sopomenka.

Podrobna primerjava imen je kot posebno skupino izdvojila poimenovanja otoških držav in odvisnih ozemelj v Malih Antilih. Nekatera imena so uradno podomačena, druga ne, čeprav so tudi med slednjimi razlike v tradiciji rabe podomačenih oblik imen. Tako imamo na eni strani podomačena imena *Angvila*, *Antigva in Barbuda*, *Dominika* in malo prej navedena imena otoških držav, poimenovanih po svetnikih, na drugi strani sta nepodomačeni imeni *Montserrat*

12 Znani so zapisi *São Tomé in Príncipe*, *Sao Tome in Príncipe*, *São Tomé in Principe* ter *Sao Tome in Principe*.

13 Gl. <http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_country_name_etymologies>.

in *Guadeloupe*, tu pa je še francosko odvisno ozemlje *Martinik*, ki je tako zapisano v standardu SIST ISO 3166-1:2006, v SP 2001 pa je kljub sicer na široko uveljavljeni podomačeni imenski obliki navedena izključno izvirna oblika *Martinique*. Zaradi poenotenja poimenovanj v regiji so člani podkomisije predlagali, naj se podomačena oblika zapiše tudi v pravopisu, pri čemer naj se uvedeta še izgovorno podomačeni obliki imen *Monserat*¹⁴ in *Gvadelup*.¹⁵

Člani podkomisije so zaradi ustrežnejših prilagoditev izvirnim poimenovanjem predlagali tudi nekaj jezikovnih izboljšav. V to skupino spadajo imena *Francoska južna ozemlja*, *Manjši zunanji otoki Združenih držav* ter *Wallis in Futuna*. Vanjo smiselno spada tudi ime *Združeno kraljestvo*, ki bi ga bilo v slovenskem pravopisu treba izpostaviti kot nadrejeno sopomenko, kot podrejeno pa navesti obliko *Velika Britanija*, ki je v bistvu ime največjega otoka Britanskega otočja; v aktualnem pravopisu sta zapisa prav v obratnem medsebojnem razmerju.

Nekaj predlaganih sprememb je povsem samosvojih. Za nekdanjo portugalsko kolonijo *Macao* so člani podkomisije predlagali spremembo zapisa imena v SP, ki v obliki *Macao* sledi angleški in francoski jezikovni različici, ne pa izvirni portugalski. Za državo *Papua Nova Gvineja* so predlagali preimenovanje v *Papuanska Nova Gvineja* (podobno kot *Ekvatorialna Gvineja*), kar sledi francoski uradni obliki imena *la Papouasie-Nouvelle-Guinée* in poudarja pripadnost njenim prebivalcem Papuancem.

Neskladje med standardom in pravopisom je tudi pri imenski dvojnici *Saudova Arabija* oziroma *Savdska Arabija*. Država je poimenovana po dinastiji Saud, zato je njeno ustrezno poimenovanje edino v obliki svojilnega pridevnika. Ker se beseda Saud izgovarja z naglašenim u,¹⁶ so člani podkomisije predlagali poenotenje v smeri splošne uveljavitve imena *Saudova Arabija*.

PODOMAČEVANJE URADNIH POLNIH IMEN DRŽAV

Problemi se pojavljajo tudi pri podomačevanju uradnih polnih imenih držav. Razdelimo jih lahko v več skupin:

1. V prvi skupini uradnih polnih imen nastopa kratko ime države kot samostalnik, na primer slovensko *Republika Slovenija* in angleško *Republic of Slovenia*, slovensko *Država Izrael* in angleško *the State of Izrael*, slovensko *Kraljevina Belgija* in angleško *the Kingdom of Belgium* in podobno.
2. V drugi skupini nastopa kratko ime države kot pridevnik, na primer slovensko *Francoska republika* in francosko *la République Française*, slovensko *Česka republika* in češko *Česká Republika*, slovensko *Portugalska republika* in portugalsko *República Portuguesa*, slovensko *Ruska federacija* in rusko *Rossijskaja federacija*, slovensko *Gabonska republika* ter francosko *la République Gabonaise* in podobno. V tej skupini so imena dvanajstih držav.

14 Otok je dobil ime po katalonski sveti gori *Montserrat*, imenovani tudi *Montsagrat* v pomenu 'Sveta gora', kar pride iz latinskega *Mons Serratus* v pomenu 'Nazobčana gora'.

15 Otok je Krištof Kolumb poimenoval v čast sveti Mariji iz kraja Guadalupe v španski pokrajini Estremaduri, izvirno ime *Guadeloupe* pa je njegova francoska podomačitev.

16 Kar dokazuje tudi francoski zapis dela imena *saoudite*.

3. V tretji skupini so države, ki imajo kratko ime enako polnemu imenu, na primer *Avstralija*, *Barbados*, *Eritreja*, *Irska*, *Romunija* in podobno.

Sporna so predvsem uradna imena zvez oziroma skupnosti (angleško *Commonwealth*), ki so jih člani podkomisije običajno prevedli v pridevniški obliki, na primer *the Commonwealth of Bahamas* v slovensko *Bahamska zveza* (zdaj je zanjo pripravljen predlog polnega imena *Skupnost Bahami*), kar pa je v nasprotju s prevajanjem za imenske zveze, ki vsebujejo izraze *republika*, *kraljevina* in *država*, na primer *Republika Slovenija* in ne *Slovenska republika*, *Kraljevina Švedska* in ne *Švedska kraljevina*, *Država Izrael* in ne *Izraelska država*.

Člani podkomisije so predlagali tudi, da naj bo polno ime za *Združeno kraljestvo raje Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske*,¹⁷ kar je bolj ustrezno kot *Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irsko*.

Za najbolj problematični imeni držav sta se izkazali *Južna Afrika* in *Moldavija*, ki jima namenimo v tej monografiji poseben članek, v katerem želimo pokazati, kako občutljivo, težavno, zapleteno ter mestoma tudi ideološko motivirano in politično izpostavljeno je lahko ravnanje z zemljepisnimi imeni.

5 Ustrezne predložne zveze imen otoških držav v mestniku

Naj omenimo tudi problematiko imen držav in odvisnih ozemelj v besedilnem kontekstu, pri čemer velja izpostaviti rabo ustreznih predložnih oblik pri otoških državah, pri katerih se na videz preprosto vprašanje izbire predloga *v* ali *na* zaplete, če določeno ozemlje pojmujeemo večdenotativno, torej tako kot politično skupnost (*država Ciper*, *država Kuba*), pri kateri se navadno odločamo za rabo predloga *v* (*v državi Ciper*, *v državi Kubi*), kot glede na njegovo otoško lego, pri kateri je v rabi predlog *na* (*na Cipru*, *na Kubi*).

Ob tem je treba razlikovati med naslednjimi imeni otoških držav:

- ▷ ki jih sestavlja večje število otokov in otoških skupin (na primer *Fidži*, *Filipini*, *Indonezija*, *Japonska*, *Sejšeli*);
- ▷ kjer sta na določenem otoku običajno dve državi (na primer *Haiti* in *Dominikanska republika* na otoku Hispaniola);
- ▷ ki jih sestavljata dva glavna otoka (na primer *Antigva in Barbuda*, *Sveti Krištof in Nevis*, *Trinidad in Tobago*);
- ▷ ki jih¹⁸ sestavlja en sam glavni otok (na primer *Bahrajn*, *Kuba*, *Madagaskar*, *Nauru*, *Šrilanka*).

¹⁷ Predlog sledi izvornemu imenu *United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland*, v katerem člen *of* napeljuje besedno zvezo s svojilno konotacijo.

¹⁸ Ob manjših otokih.

Medtem ko bi lahko pri predlogu *v* poleg otoškega kopna upoštevali tudi pripadajoče morsko ozemlje,¹⁹ naj bo pri sicer prevladujočem predlogu *na* poudarjena otoška lega države oziroma njen kopenski del. Predlog *v* se zdi smiseln tudi v primeru držav, ki jih sestavlja več otokov in otočij, na primer *v Indoneziji*, *v Japonski*, vendar je tudi v teh primerih pogostejši predlog *na*, denimo *na Filipinih*, *na Novi Zelandiji*, *na Sejšelih*.

Predlagano pravilo je v veljavnem pravopisu izpeljano precej nesistematično. V njegovem slovarskem delu je med dobrimi šestdesetimi državami in glavnimi odvisnimi ozemlji, ki jih lahko opredelimo kot otoška, v dveh tretjinah naveden predlog *na*, pri preostali tretjini pa je v večini primerov naveden predlog *v*, nekaterih pa, kot že povedano, sploh ni na seznamu. V večini primerov je eksplicitno navedeno, da gre za otoške države. Ker teh navedb pri nekaterih otoških državah ni in ker je ob teh navedena zveza s predlogom *v*, lahko upravičeno sklepamo, da se pripravljavci iztočnic tega dejstva sploh niso zavedali. Ta misel se zazdi upravičena že pri pregledu imen nekaterih otokov, saj je na primer pri kanadskem otoku *Nova Fundlandija* kot mestnik navedena predložna zveza *v Novi Fundlandiji*, predlog *v* pa se pojavi tudi pri imenskih iztočnicah²⁰ *Bahrajn*, *Dominika*, *Grenada*, *Nauru*, *Sveta Lucija*, *Sveti Krištof in Nevis*, *São Tomé in Príncipe (Sveti Tomaž in Princ)*, *Sveti Vincenc in Grenadini (Sveti Vincencij in Grenadine)*, *Šrilanka*, *Tajvan*, *Tonga*, *Trinidad in Tobago* ter *Vanuatu* in pri odvisnem ozemlju *Portoriko*. Tako je tudi v primerih otoške države *Singapur* in kitajskega odvisnega ozemlja *Hongkong*, ki sta prav tako otoški ozemeljski entiteti, vendar si zanju zaradi tradicionalne, že dokaj ustaljene rabe težko predstavljamo rabo predložne zveze *na Singapurju* oziroma *na Hongkongu*.

Neenotnost je tudi pri navedbi predložnih zvez za imeni obeh držav na otoku *Hispaniola* v Karibih. Medtem ko je za vzhodno *Dominikansko republiko* uporabljena predložna zveza *v Dominikanski republiki*, je za zahodno *Haiti* uporabljena predložna zveza *na Haitiju*.

Zanimivo je, da je med »kopenskimi« državam predlog *na*²¹ uporabljen edino v primeru novonastale države Kosovo (*na Kosovu*), ki tradicionalno izhaja iz njegove glavne pokrajine Kosovo oziroma tamkajšnjega po bitki med Srbi in Turki znamenitega Kosovega polja. Pričakovati je, da se bo v tem osamljenem primeru morda sčasoma na novo uveljavil predlog *v*.

6 Raba velike ali male začetnice pri nadomestnih poimenovanjih ali »vzdevkih«

Nadomestna poimenovanja ali »vzdevki«, po katerih so posamezne države »simbolno prepoznavne v mednarodni skupnosti«, spadajo na področje normativno še ne ovrednotenega in zato tudi pomanjkljivo kodificiranega jezikovnega gradiva. Lahko gre tudi za sopomenska nadomestna imena, ki so nastala na podlagi opisa geografskih lastnosti pokrajine (na primer *Dežela tiso-*

19 V nekaterih državah je razmerje med površino kopna in morja tudi 1 : 1000.

20 Otoških držav.

21 Če izvzamemo države s srednjepolno imensko obliko, kjer je uveljavljen predlog *na*, na primer *na Japonskem*, *na Madžarskem*, *na Švedskem*.

čerih jezer – Finska, *Dežela mnogih voda* – Gvajana), zgodovinskih dejstev (na primer *Grobnica cesarjev* – Afganistan, *Zibelka civilizacije* – Egipt), prvotnih domačinskih poimenovanj (na primer *Dežela pokončnih ljudi* – Burkina Faso, *Dežela dolgega belega oblaka* – Nova Zelandija) ter narodopisnih (na primer *Lepa naša* – Hrvaška, *Dežela smehljaja* – Tajsko) in mitoloških vzgibov (na primer *Dežela grmečega zmaja* – Butan, *Kraljestvo na nebu* – Lesoto).

Tovrstna raba sicer napeljuje k rabi male začetnice, vendar smo kljub temu mnenja, da gre v prvi vrsti za lastna oziroma zemljepisna imena, ki dodatno osvetljujejo njihovo mednarodno prepoznavnost, zato se bolj nagibamo k rabi velike začetnice. Podobno velja za nadomestna imena celin, na primer *Črna celina* za Afriko, *Stara celina* za Evropo.

Sklep

S problematiko mednarodno ne povsem usklajenih imen držav, kot so *Moldavija* ali *Moldova*, *Vzhodni Timor* ali *Timor Leste*, *Slonokoščena obala* ali *Côte d'Ivoire*, se odpirajo nova polja za nadaljnjo obravnavo imen držav. Zanimivo je, da so Angleži kot narod z dolgotrajno kolonialno tradicijo, med katero so spreminjali brezštevilna domačinska imena širom sveta, vsa tri navedena izvirna imena sprejeli brez zadržkov, podobno kot ob mednarodni uveljavitvi pinjina ime kitajskega glavnega mesta *Beijing* namesto prej tudi pri njih uveljavljenega eksonima *Peking*.

V svetu bo gotovo še naprej prihajalo do političnih sprememb, ki bodo narekemale nove in nove potrebe po podrobni obravnavi in spreminjanju standardiziranih oblik imen nekaterih držav in odvisnih ozemelj. Ker lahko vsaka država v vsakem trenutku poljubno spremeni svoje uradno kratko ali uradno polno ime, s čimer pa se morajo strinjati ostale države članice OZN, mednarodni standard ISO 3166-1 ni nekaj dokončnega, ampak se spreminja glede na spremembe, ki jih prijavljajo posamezne države. Tako Grčija v mednarodni rabi ne dovoli uporabljati imena *Makedoniji*, ki je zato morala kot uradno polno ime prijaviti imensko obliko *Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija* (makedonsko *Poranešna Jugoslovenska Republika Makedonija*, angleško *Former Yugoslav Republic of Macedonia* ali kratko *FYROM*).

Po izidu slovenskega standarda v letu 1996 so svoje uradno polno ime spremenile države Afganistan, Avstralija, Bolivija, Eritreja, Gruzija, Gvajana, Kiribati, Komori, Libija, Madžarska, Mjanmar, Nepal, Papuanska Nova Gvineja, Samoa, Somalija, Sveti Krištof in Nevis, Vatikan, Venezuela ter Vzhodni Kongo, in sicer:

- ▷ Afganistan iz *Republika Afganistan* v *Islamska država Afganistan*,
- ▷ Avstralija iz *Zveza Avstralija* v *Avstralija*,
- ▷ Bolivija iz *Republika Bolivija* v *Večnacionalna država Bolivija*,
- ▷ Eritreja iz *Eritreja* v *Država Eritreja*,
- ▷ Gruzija iz *Republika Gruzija* v *Gruzija*,
- ▷ Gvajana najprej iz *Kooperativna republika Gvajana* v *Republika Gvajana* in nato ponovno v *Kooperativna republika Gvajana*,
- ▷ Kiribati iz *Kiribati* v *Republika Kiribati*,

- ▷ Komori iz *Islamska zvezna republika Komori* v *Zveza Komori*,
- ▷ Libija iz *Socialistična ljudska libijska arabska džamahirija* v *Država Libija*,
- ▷ Madžarska iz *Republika Madžarska* v *Madžarska*,
- ▷ Mjanmar iz *Zveza Mjanmar* v *Republika Zveza Mjanmar*,
- ▷ Nepal iz *Kraljevina Nepal* v *Zvezna demokratična republika Nepal*,
- ▷ Papuanska Nova Gvineja iz *Papuanska Nova Gvineja* v *Neodvisna država Papuanska Nova Gvineja*,
- ▷ Samoa iz *Neodvisna država Zahodna Samoa* v *Neodvisna država Samoa*,
- ▷ Somalija iz *Somalska demokratična republika* v *Somalska republika*,
- ▷ Sveti Krištof in Nevis iz *Sveti Krištof in Nevis* v *Zveza Sveti Krištof in Nevis*,
- ▷ Vatikan iz *Vatikanska mestna država (Sveti sedež)* v *Sveti sedež (Vatikanska mestna država)*,
- ▷ Venezuela iz *Republika Venezuela* v *Bolivarska republika Venezuela* in
- ▷ Vzhodni Kongo iz *Republika Zair* v *Demokratična republika Kongo*.

V zadnjih letih so nastale tudi nove neodvisne države Črna gora, Južni Sudan, Kosovo in Srbija, delno samostojnost si je zagotovila Palestina, ukinjeni sta bili Jugoslavija ter njena naslednica Srbija in Črna gora, odvisno karibsko ozemlje Nizozemski Antili je bilo razdeljeno na ozemeljske enote Bonaire, Sveti Evstahij in Saba, Curaçao ter Sveti Martin (nizozemski del), britansko odvisno ozemlje Sveta Helena pa je bilo preoblikovano v ozemeljsko skupnost Sveta Helena, Ascension in Tristan da Cunha.

Ker je tudi Slovenija članica Mednarodne organizacije za standardizacijo, mora upoštevati vse spremembe, zato se spreminja tudi slovenski standard SIST ISO 3166. Ena od glavnih nalog Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije je, da ob pripravi najustrežnejših oblik imen držav in njihovi standardizaciji poskrbi tudi za njihovo bolj usklajeno rabo med najširšim krogom uporabnikov. Zato si mora prizadevati za poenotenje sprejetih rešitev v predvideni novi izdaji slovenskega pravopisa. Navezala je stike s Pravopisno komisijo, ki jo je v tistem času vodil akademik Jože Toporišič. Ta si je temeljito ogledal pripravljene predlog podkomisije. Z vsemi dodatnimi rešitvami se je strinjal, zaradi še večje usklajenosti pa je predlagal še podomačitev nekaterih imen odvisnih ozemelj, ki so jih člani podkomisije zaradi oddaljenosti in manjše prepoznavnosti pustili v izvorni obliki. Gre za naslednja imena:

- ▷ Novi Zelandiji svobodno pridruženega otoka *Niue* namesto podomačenega *Nive*,
- ▷ francoske ozemeljske skupnosti v Komorskih otokih otoka *Mayotte* namesto podomačenega *Majote* in
- ▷ britanskega čezmorskega ozemlja *Pitcairn* kot skupnosti štirih otokov (Pitcairn, Henderson, Ducie in Oeno) namesto podomačenega *Pitkajrn*.

Namesto izvorne imenske oblike države *Sierra Leone*, ki so jo predlagali člani podkomisije, se je Toporišič zavzel za pisno podomačitev v smeri redukcije dvojnega *r*, torej za obliko *Siera Leone*, glede predlaganega poimenovanja države *Papuanska Nova Gvineja* pa ni imel pripomb.

Literatura in viri

- DOBROVOLJC, Helena, 2013: Predgovor. V: Kladnik, D., Perko, D.: *Slovenska imena držav*. Ljubljana: Založba ZRC. (Zbirka Geografija Slovenije).
- KLADNIK, Drago, 2005: Geografov pogled na tuja zemljepisna imena v Slovenskem pravopisu 2001. *Geografski vestnik* 77/2, 9-23.
- –, 2006: *Tuja zemljepisna imena v slovenskem jeziku; razvojni vidiki in problematika njihove rabe*. Doktorska disertacija, Ljubljana: Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- KLADNIK, Drago, PERKO, Drago, 2007: Problematična imena držav v slovenskem jeziku. *Geografski vestnik* 79/2, 79-95.
- –, 2013: *Slovenska imena držav*. Ljubljana: Založba ZRC. (Zbirka Geografija Slovenije).
- Letopis Cerkve na Slovenskem*, 1991. Ljubljana: Nadškofijski ordinariat v Ljubljani.
- LOVRENČAK, Franc, 1987: Imena držav in nekaterih drugih upravnih enot. *Geografski obzornik* 34/1, 37-43.
- NATEK, Karel, PERKO, Drago, ŽALIK HUZZAN, Milojka, 1993: *Države sveta 1993*. Ljubljana: DZS.
- PERKO, Drago, 1996a: Sporna imena držav v slovenskem jeziku. *Geografski obzornik* 43/3, 20-27.
- –, 1996b: Standardizirana imena držav v slovenskem jeziku. *Geografski obzornik* 43/4, 18-26.
- Slovenski standard SIST ISO 3166:1996*, 1996. Ljubljana.
- SP 2001 = *Slovenski pravopis*, 2001. Jože Toporišič idr. Ljubljana: SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (izd.) – Založba ZRC (zal.).